

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Gabriely Bašné a soudců Mgr. Kateřiny Kozákové a Mgr. Ondřeje Hrabce ve věci

žalobce: J. L.
bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**
se sídlem Těšnov 65/17, Praha 1 – Nové Město

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 1. 2022, č. j. MZE 66419/2021-14141,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Státní zemědělský intervenční fond (dále jen „prvostupňový správní orgán“ nebo „SZIF“) rozhodnutím ze dne 19. 10. 2021, č. j. SZIF/2021/0606881, zamítl žádost žalobce pro rok 2016 o Platbu pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí. V odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí SZIF popsal, že se jedná v pořadí o druhé rozhodnutí o žádosti žalobce ze dne 28. 4. 2016, vydané v návaznosti na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2020, čj. 3 As 90/2019-37, v němž NSS vyslovil závazný právní názor, že s ohledem na přímý účinek nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 (dále „Nařízení EU č. 1307/2013“) nelze žádost žalobce zamítnout s odůvodněním, že žalobce není zemědělským podnikatelem ve smyslu zákona o zemědělství. V následujícím řízení prvoinstanční správní orgán nově posoudil nárok žalobce z hlediska splnění všech podmínek pro poskytnutí Platby pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí pro rok 2016 a dospěl k závěru, že nebyla dodržena podmínka uvedená v čl. 43 odst. 1 Nařízení EU č. 1307/2013, podle které se Platba pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí poskytne jen žadatelům, kteří mají nárok na jednotnou platbu na plochu. Proti prvoinstančnímu rozhodnutí podal žalobce odvolání, o němž žalovaný rozhodl tak, že jej zamítl a prvoinstanční rozhodnutí v plném rozsahu potvrdil.
2. Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí závěr prvoinstančního orgánu o podmíněnosti nároku na Platbu pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí přiznáním nároku na jednotnou platbu na plochu zemědělské půdy potvrdil. Rozhodnutím sp. zn. 16/F1D/441/012554-S, čj. SZIF/2021/0236616, ze dne 25. 3. 2021 (právní moc ke dni 23. 9. 2021), přitom byla žalobci žádost o poskytnutí jednotné platby na plochu zemědělské půdy pro rok 2016 podle nařízení vlády č. 50/2015 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům a o změně některých souvisejících nařízení vlády (dále „nařízení vlády č. 50/2015“) zamítnuta. K odvolacím námítkám žalobce žalovaný uvedl, že Platba pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí je nedílnou součástí opatření Jednotná platba na plochu zemědělské půdy. Základ pro výpočet Platby pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí je tak primárně tvořen plochou způsobitou pro poskytnutí jednotné platby na plochu.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

3. Žalobce v podané žalobě namítal, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť je založeno na nesprávném výkladu čl. 43 Nařízení EU č. 1307/2013. Podle žalobce čl. 43 Nařízení EU č. 1307/2013 ve skutečnosti zní: „*Zemědělci, kteří mají nárok na platbu ... v režimu jednotné platby na plochu, musejí dodržovat ... zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí ...*“
4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobu považuje za nedůvodnou. Zopakoval argumentaci založenou na podmíněnosti rozhodnutí o poskytnutí Platby pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí na přiznání nároku na jednotnou platbu na plochu. Tato platba přitom žalobci přiznána nebyla (viz rozhodnutí SZIF č. j. SZIF/2021/0236616, ze dne 25. 3. 2021, které nabylo právní moci dne 23. 9. 2021). Žalobcova citace čl. 43 Nařízení EU č. 1307/2013 je přitom nepřesná. Platba na tzv. *greening*

je nedílnou součástí jednotné platby na plochu (SAPS). Na platbu na *greening* tak mají nárok pouze žadatelé, kteří splnili podmínky pro poskytnutí platby SAPS a tuto platbu obdrželi. Při nesplnění podmínek pro platbu SAPS musí být zamítnuta i žádost o platbu na *greening* (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2022, č.j. 3 As 101/2020-35 a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 1. 2020, č.j. 5 A 40/2017-25).

5. **Žalobce** v replice ze dne 31. 3. 2022 setrval na své argumentaci o nesprávnosti výkladu čl. 43 odst. 1 Nařízení EU č. 1307/2013. Dle názoru žalobce, skutečnost, že Platba pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí je součástí jednotné platby na plochu, logicky neznamená, že „(pouhý?) nárok na Jednotnou platbu na plochu je podmínkou nároku na Platbu na zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí. K čemu by taková platba potom byla?“

III. Posouzení žaloby

6. Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) v souladu s § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobcem vymezených námitek, vycházel při tom v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného a shledal, že žaloba není důvodná. O věci rozhodl bez jednání, jelikož s takovým postupem žalobce i žalovaný vyjádřili souhlas, resp. nevyjádřili nesouhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).
7. Soud úvodem predestírá, že žalobcem vznesená právní otázka již byla správními soudy řešena, a to zejména v žalovaném odkazovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2022, č. j. 3 As 101/2020-35. Soud neshledává důvodu se od tam uvedených závěrů jakkoli v nyní posuzované věci odchylovat, a proto z nich bude při posouzení této otázky dále vycházet.
8. Těžiště žalobní argumentace žalobce leží ve výkladu článku 43 odst. 1 Nařízení EU č. 1307/2013, ze kterého žalobce dovozuje, že poskytnutí Platby pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí je nezávislé na skutečnosti, zda žadatelem je osoba mající nárok na jednotnou platbu na plochu.
9. Podle § 11 odst. 1 zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů (dále „zákon o SZIF“), platí, že *fond poskytuje dotace v souladu s tímto zákonem, zákonem o zemědělství, nařízeními vlády vydanými k jejich provedení, podle přímo použitelných předpisů Evropské unie upravujících financování společné zemědělské politiky a pravidly vydanými ministerstvem k jejich provedení.*
10. Podle kapitoly 3 – Platba na zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí, článku 43 - Obecná pravidla, odst. 1 Nařízení EU č. 1307/2013, platí, že *zemědělci, kteří mají nárok na platbu v režimu základní platby nebo v režimu jednotné platby na plochu, musejí dodržovat na všech svých způsobilých hektarech ve smyslu čl. 32 odst. 2 až 5 zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí uvedené v odstavci 2 tohoto článku a nebo rovnocenné postupy uvedené v odstavci 3 tohoto článku.*
11. Výklad zastávaný žalobcem je nesprávný. Dle první podmínky hypotézy citovaného ustanovení čl. 43 odst. 1 Nařízení EU č. 1307/2013 „*zemědělci, kteří mají nárok na platbu v režimu základní platby nebo v režimu jednotné platby na plochu*“ se toto ustanovení vztahuje pouze a právě jen na zemědělce splňující podmínku zde uvedenou. Není-li žadatel zemědělcem, který má nárok na jednotnou platbu na plochu zemědělské půdy (platbu

SAPS), není ani oprávněným žadatelem o Platby pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí. Teprve v případě, že žadatele lze považovat za oprávněného žadatele dle citovaného ustanovení, zkoumá se naplnění druhé části hypotézy, tedy podmínky zda takový zemědělec dodržuje na všech svých způsobilých hektarech ve smyslu čl. 32 odst. 2 až 5 zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí uvedené v odstavci 2 tohoto článku a nebo rovnocenné postupy uvedené v odstavci 3 tohoto článku.

12. Ke shodnému závěru dospěl i Nejvyšší správní soud v žalovaném citovaném rozhodnutí ze dne 28. 2. 2022, čj. 3 As 101/2020-35, a to zejména v bodě 11., kde uvedl, že *„Stěžovatelce lze přisvědčit v tom, že podle relevantní právní úpravy závisí osud žádosti o poskytnutí podpory greeningu plně na tom, zda byla žadateli v příslušném kalendářním roce přiznána jednotná platba na plochu zemědělské půdy (SAPS). Z čl. 43 odst. 1 nařízení EU jasně vyplývá, že požádat o platbu greeningu mohou pouze zemědělci, kteří mají nárok na platbu v režimu základní platby nebo v režimu jednotné platby na plochu, což ostatně stěžovatelka ani nezpochybňuje.“* (vytučnění přidáno soudem)
13. V posuzované věci bylo správními orgány řádně zjištěno, že žalobce dne 28. 4. 2016 podal žádost o poskytnutí jednotné platby na plochu pro rok 2016 ve smyslu čl. 36 odst. 1 Nařízení EU č. 1307/2013. Rozhodnutím ze dne 25. 3. 2021, č. j. SZIF/2021/0236616, SZIF žádost o poskytnutí jednotné platby na plochu zamítl, jelikož žalobce zemědělsky neobhospodařoval zemědělskou půdu v příslušném kalendářním roce po celou dobu, po kterou na něj byla evidována v evidenci využití půdy. Toto rozhodnutí žalovaný potvrdil svým rozhodnutím ze dne 21. 9. 2021, č. j. MZE-29398/2021-14141. Následně podanou žalobu zamítl městský soud rozsudkem ze dne 14. 12. 2023, čj. 11 A 217/2021-53. Zamítnuta byla i kasační stížnost žalobce, a to rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2024, čj. 9 As 17/2024-36.
14. Napadené rozhodnutí v této věci bylo vydáno dne 5. 1. 2022, ke dni jeho vydání žalobci nebyla přiznána jednotná platba na plochu zemědělské půdy (SAPS). Nakolik je přiznání platby SAPS podmínkou pro poskytnutí platby *greeningu*, přičemž žalobce této podmínky nedostál, nemohl žalovaný postupovat jinak, než žádost žalobce v nyní posuzované věci zamítnout.
15. Vzájemná provázanost přiznání jednotné platby na plochu zemědělské půdy (SAPS) a Platby pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí (*greening*) podpůrně vyplývá i z žalobcem citovaného čl. 37 Preambule Nařízení č. 1306/2013.
16. Podle čl. 37 Preambule Nařízení č. 1306/2013 je totiž jedním z cílů nové SZP posílení environmentálního profilu zavedením povinné „ekologické“ složky přímých plateb, která podpoří zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí použitelné v celé Unii. Za tímto účelem by členské státy měly použít část svých vnitrostátních stropů pro přímé platby k tomu, aby kromě základní platby poskytly ještě každoroční platbu na povinné postupy, které musejí zemědělci dodržovat, s prioritním zaměřením na cíle v oblasti klimatu a v oblasti životního prostředí, přičemž tato každoroční platba by mohla zohlednit sbližování na úrovni členského státu nebo regionu. Tyto postupy by měly mít podobu jednoduchých, všeobecných, mimosmluvních a každoročních opatření, která by šla nad rámec podmíněnosti a souvisela by se zemědělstvím, jako je například diverzifikace plodin, zachování trvalých travních porostů, včetně tradičních sadů vyznačujících se nízkou hustotou výsadby ovocných stromů rostoucích na trvalých travních porostech, a zřizování ploch využívaných v ekologickém zájmu. V zájmu lepšího dosažení cílů

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

opatření a účinné správy a kontroly ozelenění by se tyto postupy měly uplatňovat v rámci celé způsobilé plochy zemědělského podniku. Povinné používání těchto postupů by se mělo vztahovat i na zemědělce, jejichž zemědělské podniky se zcela nebo zčásti nacházejí v lokalitách sítě „Natura 2000“, na něž se vztahuje směrnice Rady 92/43/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES, nebo na plochách, na něž se vztahuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, pokud jsou tyto postupy slučitelné s cíli uvedených směrnic. (podtržení přidáno soudem).

17. Stanoví-li tak čl. 37 Preambule Nařízení č. 1306/2013, že členské státy by měly část svých vnitrostátních stropů pro přímé platby použít k tomu, aby kromě základní platby poskytl ještě každoroční platbu na postupy s prioritním zaměřením na cíle v oblasti klimatu a v oblasti životního prostředí, je zřejmé, že právě tato platba na ekologické cíle představuje určitou nástavbu či doplněk k platbám základním a tedy na ně navazuje.
18. Žalobcem citovaný odst. 9 čl. 43 Nařízení EU č. 1307/2013 se vztahuje k naplnění druhé části hypotézy normy uvedené v odst. 1 téhož článku, tedy podmínky, zda oprávněný zemědělec dodržuje postupy příznivé pro klima a životní prostředí. Tato otázka nebyla v přezkoumávané věci řešena, neboť již první část hypotézy této právní normy (podmínka oprávněného žadatele) splněna nebyla.
19. Na zcela jasné dikci čl. 43 odst. 1 Nařízení EU č. 1307/2013 tak není způsobilou ničeho změnit ani argumentace žalobce čl. 37 Preambule či 43 odst. 9.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

20. Městský soud neseznal vznesenou námitku důvodnou, proto z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
21. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení žádné náklady nad rámec jeho úřední povinnosti, proto mu soud podle § 60 odst. 7 s. ř. s. náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 26.06.2024

Mgr. Gabriela Bašná v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem provedla: S. K.